

VIII PREMIS AMC 2020

Categoria C. Projectes de creació o reforma integral de museus i equipaments patrimonials

OBERTURA AL PÚBLIC DE MAS MIRÓ

El Mas Miró de Mont-roig del Camp va obrir les seves portes el 20 d'abril de 2018, coincidint amb el dia que es complien 125 anys del naixement de Joan Miró. Va ser l'acte més important organitzat per commemorar aquesta efemèride i que, alhora, va suposar el tancament del triangle que uneix l'univers mironià. "Mallorca, Barcelona i Mont-roig han configurat la meua personalitat. D'aquest triangle va néixer el meu art", va dir el mateix artista. El projecte de Mas Miró posa en relleu la importància d'aquesta masia i de l'entorn de Mont-roig en la vida i la creació artística de Joan Miró, i completa el triangle essencial sobre l'artista, format per la Fundació Joan Miró de Barcelona i la Fundació Pilar i Joan Miró a Palma de Mallorca.

La institució impulsora d'aquest equipament és la Fundació Mas Miró. Creada l'any 2013, la Fundació Mas Miró és una entitat privada sense ànim de lucre que va néixer amb la vocació de posar en valor el Mas Miró i retre homenatge a la figura de Joan Miró, tornant a fer d'aquesta masia un espai d'inspiració, coneixement i reflexió. El Patronat és l'òrgan de govern i d'administració de la Fundació; la representa i la gestiona, i assumeix totes les facultats i funcions necessàries per a la consecució dels seus fins fundacionals. El Patronat està constituït pels hereus de Joan Miró, l'Ajuntament de Mont-roig del Camp, la Fundació Joan Miró de Barcelona, la Fundació Pilar i Joan Miró a Mallorca i la Secretaría de Estado de Turismo, així com per diferents representants del territori.

En sentit metafòric, Joan Miró deia que cal pintar «trepitjant la terra, perquè n'entri la força pels peus». Els valors del món rural connectaren Joan Miró amb l'essència primitiva que, paradoxalment, l'acabarà portant a la modernitat més extrema. Per tal que el visitant experimenti la força tel·lúrica que va inspirar l'obra mironiana, l'equipament s'ha concebut com un conjunt innovador que integra els diversos espais interiors i exteriors de la finca.

Abans de l'inici de les obres de rehabilitació al 2017, pràcticament tot es conservava tal com ho va deixar el pintor el 1976, l'últim any que va estar al Mas Miró: la masia amb tot el mobiliari original (alguns foren models de quadres), el taller, la capella, la bassa on es banyaven i que encara conserva el safareig per rentar la roba, l'antic pou, el galliner o el corral. El galliner, avui sense aviram, es manté al seu lloc original conservant-ne l'aspecte, però ara acull els serveis higiènics. D'altra banda, a les dependències que acollien l'antic corral, actualment hi trobem l'espai de benvinguda que acull la recepció, la botiga i l'espai polivalent.

El taller és l'espai més important de Mas Miró. El visitant pot admirar l'estudi tal qual el va deixar Miró l'última vegada que hi va treballar, el setembre del 1976. Es tracta d'un edifici independent on Joan Miró es dedicava a la creació i al treball de la seva obra. Construït a finals dels anys quaranta, va ser concebut pel propi artista amb la voluntat expressa de poder-hi treballar l'escultura. L'espai encara conserva diversos elements que formen part de l'activitat de Miró: estris de pintura, esbossos, materials i objectes diversos. A les parets hi destaquen uns grafitis que Miró va pintar utilitzant la paret com a suport per representar-hi les seves idees.

A banda de la rehabilitació arquitectònica que permet la visita a l'interior de la casa i de l'estudi, també s'han recuperat les terres que l'envolten: 10 hectàrees, en cultiu ecològic escoltant el crit de la terra que pregonava Miró, conreades per una empresa local. Als terrenys de la finca s'ha intentat representar la diversitat natural que ha tingut el mas al llarg de la seva evolució: garrofers, oliveres, horta i ametllers configuren el paisatge de Mas Miró. Treballem de nou les terres, nodrint la visita amb activitats lúdiques i didàctiques que connecten el visitant amb la terra.

“Per ser universal primer s’ha de ser local”, deia Miró. Malgrat la intrínseca vocació universal del projecte, la Fundació entén el projecte de Mas Miró com un projecte de territori, molt vinculat al seu entorn més proper. Per això, per totes les accions es compta amb empreses del municipi o del seu radi d'influència més pròxim.

Paral·lelament a l'obertura de Mas Miró, la Fundació en col·laboració amb l'Ajuntament de Mont-roig del Camp a través de la regidoria de Turisme, han creat la nova ruta “El paisatge emocional de Miró” que vincula Mas Miró amb els paisatges de Mont-roig que van inspirar l'artista. L'arrelament al paisatge de Mont-roig, primer, i posteriorment al de Mallorca, on s'acabà establint definitivament als anys cinquanta, va ser determinant en la seva obra i en el seu llenguatge. Barcelona, Mont-roig, Mallorca, però també París (anys vint), Nova York (anys quaranta) i el Japó (anys seixanta), van ser els seus paisatges emocionals. Però cal remarcar que Mont-roig serà sempre el seu paisatge emocional més important el contrapunt, el xoc original al qual sempre tornava. Per això la ruta es repensa i creix amb l'objectiu que el visitant pugui experimentar la força tel·lúrica que va inspirar tota l'obra mironiana.

La ruta recorre els diferents indrets, degudament senyalitzats i identificats de nou, on el visitant pot observar en primera persona els paisatges convertits per Miró en obres d'art mundialment reconegudes: *La masia* (1921-1922), *Platja de Mont-roig* (1916), *Mont-roig, Sant Ramon* (1916), *Mont-roig, el poble* (1916), *Mont-roig, l'església i el poble* (1919). El Mas Miró completa aquesta visita com un dels escenaris cabdals, que, a més d'estar representat a l'obra *La masia*, té el privilegi d'haver estat casa i taller de l'artista durant tota la seva trajectòria vital i artística. Aquest itinerari no queda desvinculat de Mas Miró sinó al contrari. Es convida al visitant a realitzar la visita a Mas Miró i després als diferents punts d'inspiració, amb el suport d'una innovadora audioguia digital. El suport és el propi smartphone del visitant, que escolta en streaming les explicacions amb el suport visual d'imatges. El visitant s'emporta l'audioguia, que incorpora la informació de tots els punts visitables amb un nou fulletó conjunt que el guia per tot l'itinerari.